

T.C.
DIŐIŐLERİ BAKANLIĐI
Siyaset Planlama Genel M¼d¼rl¼Đ¼

7/2023
ÇOK İVEDİ/SÜRELİ
436

SAYI : SPGM/2300-539 - 579
KONU: Yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŐKANLIĐINA

İLGİ : 12.10.2000 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02- 7/2623-6869/17330 sayılı yazıları.

Ankara Milletvekili Sayın Saffet Arıkan Bedük'ün ilgide kayıtlı yazılarına konu soru önergelerinin yanıtları ilişikte sunulmuőtur.

Saygılarımla sunarım.

1 CSM
İsmail CEM
Bakan

EKLER:
EK-1 Soru Önergesi Yanıtı (2 nüsha)

**ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN SAFFET ARIKAN BEDÜK'ÜN
YAZILI SORU ÖNERGESİ**

SORU

Sözde Ermeni Soykırımı Tasarısı önce ABD Temsilciler Meclisi'nin Alt Komisyonunda, daha sonra da ABD Temsilciler Meclisi Uluslararası İlişkiler Komitesinde kabul edilmiş ve tasarı Temsilciler Meclisi Genel Kuruluna sevk edilmiştir. Ermeni Tasarısı ile ilgili girişimler daha önceki yıllarda da yapılmış, ancak sonuç bugünkü aşamaya getirilmeden dönemin iktidarlarının ilkeli, tutarlı ve kararlı girişimleri sonucunda durdurulmuş idi.

1. Yaklaşık 9 aydan beri, gerek Sivil Toplum Örgütleri tarafından, gerekse bazı basın organlarında sözde Ermeni Soykırımı Tasarısı ile ilgili çalışmalar yapıldığı kamuoyu gündemine getirilmiş olmasına rağmen, bu konuda bugüne kadar Dışişleri Bakanlığı gerekli tedbirleri niçin almamıştır?
2. Yalan ve iftiralarla tarihimizi, milletimizi, bağımsızlığımızı ve toprak bütünlüğümüzü hedef alan sözde Ermeni Soykırımı yasa tasarısının bugünkü aşamaya gelmesini hükümetiniz nasıl değerlendiriyor?
3. Ermeni Soykırımı yasa tasarısının engellenmesi konusunda iktidarınız hangi önlemleri almıştır. Bu önlemler yeterli midir? Bugüne kadar ki gelişmelerle ilgili olarak TBMM Üyelerini bilgilendirmeyi düşünüyor musunuz?
4. Ermeni Soykırımı yasa tasarısının ABD Temsilciler Meclisi genel kurulunda yapılacak olan oylamasından önce hükümetiniz bu konuda ek tedbirler almayı düşünüyor mu? Düşünüyorsa bu tedbirler nelerdir? Türkiye'nin ABD ve Ermenistan ilişkilerinde herhangi bir değişiklik söz konusu mudur? Adı geçen ülkelere ne gibi müeyyideler uygulanacaktır?

CEVAP

ABD Temsilciler Meclisi'ne sunulan sözde Ermeni "soykırım" tasarısıyla ilgili olarak alınması gereken tüm önlemler, Bakanlığımızca, Tasarı'nın Temsilciler Meclisi'nin Alt Komitesine getirileceğinin öğrenildiği andan itibaren alınmıştır. Nitekim, ABD Yönetimi nezdindeki ısrarlı girişimlerimiz sonucunda Tasarı'nın son anda geri çekilmesi sağlanmıştır.

ABD'deki Ermeni lobisinin sözde "soykırım"la ilgili bir karar çıkartılması amacıyla gerek eyaletler düzeyinde, gerek Federal düzeydeki faaliyetleri 1970'li yıllardan beri devam etmektedir. Dolayısıyla, ABD Temsilciler Meclisi Uluslararası İlişkiler Komitesi'nden geçen 598 sayılı Karar Tasarısı'nı, yalnızca son 9 ayda ortaya çıkmış bir gelişme olarak nitelendirmek doğru bir değerlendirme olmayacaktır. Anılan Tasarı ilk olarak "H. Con. Res/55" adıyla 21 Mart 1997 tarihinde Temsilciler Meclisi gündemine gelmiştir ve Ermeni lobisi o tarihten beri bu Karar Tasarısı'nı geçirmek için çaba göstermiştir. Temsilciler Meclisi üyelerinin Tasarı'yla ilgili tutumlarında, bazı iç hesaplar ve oy kaygıları söz konusudur. Bazı milletvekillerinin oy kaygılarıyla ABD'nin milli menfaatlerini hiçe sayabildikleri ABD yönetimi tarafından da dile getirilen bir husustur.

Sadece 2000 yılı içinde, Ermeni lobisinin sözkonusu Karar Tasarısı'nı geçirmek için üç girişimi olmuştur. 24 Nisan ve 28 Temmuz tarihlerinde Tasarı'yı Komite gündemine getirmeye yönelik iki ayrı girişim, pek çok kanaldan yürütülen yoğun faaliyetimiz sonucunda engellenmiştir.

Bugüne kadar onlarca mensubunu Ermeni terörüne kurban vermiş olan Bakanlığımızın, Ermeni sorununa karşı büyük bir hassasiyeti bulunmaktadır. Sözde Ermeni "soykırımı" iddialarına ilişkin olarak Bakanlığımızın yayınlamış olduğu onlarca kitap ve broşür bulunmaktadır. Bu kaynaklar, tüm dış temsilciliklerimizce gerektiği gibi dağıtılmakta ve Ermeni iddialarını çürütmeye yönelik faaliyetlerimiz artarak devam etmektedir.

Karar Tasarısı'nın ABD Kongresi'nin bu oturumunun gündemden düşmüş bulunması muvacehesinde, anılan tasarıyla bağlantılı olarak ABD'ne bu aşamada bir yaptırım uygulanması üzerinde durulmamaktadır. Ancak, girişimi destekleyen Ermenistan'a karşı, Tasarı'nın ABD Temsilciler Meclisi Dış İlişkiler Komitesince kabulü üzerine bir önlem olarak Ermenistan vatandaşlarına sınırda bandrolle vize itası uygulamasına son verilmiştir.

Bu tür tasarılarla ileride de karşılaşılmasının önlenmesine yönelik çaba ve çalışmalarımız ise sürdürülmektedir. Bu çerçevede Ermenistan Yönetimi'nin son dönemde gündeme getirdiği, tarihi dayanaklardan yoksun ve asılsız iddialarla sözde "soykırım"ın uluslararası planda kabul ettirilmesine yönelik benzer girişimleri destekler tutumunun, Ermeni halkının gerçek çıkarlarıyla bağdaşmadığı inancındayız. Ermeni Hükümeti'nin bu tutumu karşısında Bakanlığımız ilgili birimleri diğer yetkili kurumlarla eşgüdüm halinde anılan ülkeye uygulanabilecek yaptırımları değerlendirilmektedir.